

Дело C-509/23**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

8 август 2023 г.

Запитваща юрисдикция:Administratīvā rajona tiesa (Районен административен съд,
Латвия)**Дата на акта за преюдициално запитване:**

7 август 2023 г.

Жалбоподател:

SIA Laimz

Отвeтник:Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija (Комисия по
лотариите и хазартните игри, Латвия)**Предмет на главното производство**

Жалба за отмяна на решение на Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas (Комисия по лотариите и хазартните игри, Латвия, наричана по-нататък „Комисията“), с което на жалбоподателя е наложена имуществена санкция за неизпълнение на изискванията на Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums (Закон за предотвратяване на изпирането на пари, на финансирането на тероризма и на разпространението на ядрени оръжия) по отношение на проверката на клиентите и установяването на техния статут.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

На основание член 267 ДФЕС запитващата юрисдикция иска да се даде тълкуване на разпоредбите на Директива 2015/849, за да се уточнят критериите, въз основа на които може да се счита, че дадено лице е близък

сътрудник на видна политическа личност, и да се установи дали задължените субекти, принадлежащи към една и съща група, могат да си обменят информация относно проверката на клиентите и да използват получената информация, както и да се уточнят случаите, при които се изискват мерки за комплексна проверка на клиента.

Преюдициални въпроси

- 1) Трябва ли член 3, точка 11, буква а) от Директива 2015/849 да се тълкува в смисъл, че физическо лице може да се счита за близък сътрудник на видна политическа личност само поради факта, че посочените лица са част от един и същ публичноправен орган, без да се отчита никакво друго обстоятелство?
- 2) Трябва ли [член 3, точка 9] от Директива 2015/849 да се тълкува в смисъл, че за да се определи, че дадено лице е видна политическа личност, е необходимо да се установи дали това лице заема длъжност от изброените в посочения член и освен това да се проучи и провери дали става въпрос за висша длъжност, а не за длъжност на средно или по-нисше равнище?
- 3) Трябва ли член 45, параграф 1 от Директива 2015/849 във връзка с параграф 8 от същия член да се тълкува в смисъл, че държавите членки трябва да разрешават на задължените субекти по член 2, параграф 1 от Директива 2015/849, които се считат за дружества от една и съща група, да си обменят информация, включително чрез сключване на договори за обмен на информация и осигуряване на взаимния обмен на информацията и възможността взаимно да се основават на нея за постигането на целите на Директива 2015/849?
- 4) Позволява ли също така член 45, параграфи 1 и 8 от Директива 2015/849 във връзка с член 3, точки 12 и 15 от същата директива различни предприятия, принадлежащи към една и съща група, да използват и да се основават на такава информация или решения, които решения са взети в рамките на групата от висшето ръководство на принадлежащо към нея предприятие?
- 5) Трябва ли член 14, параграф 5 от Директива 2015/849 във връзка с член 8, параграф 2 от нея да се тълкува в смисъл, че задължените субекти не са длъжни да прилагат мерки за комплексна проверка на вече съществуващи търговски клиенти, ако не е изтекъл установеният в националното законодателство срок, нито предвиденият в процедурите от системата за вътрешен контрол срок за повторно прилагане на мерките за комплексна проверка и на задължения субект не са му известни нови обстоятелства, които могат да повлияят на извършената във връзка с въпросния клиент оценка на риска?

- б) Трябва ли задължението, наложено с член 11, буква г) от Директива 2015/849 на задължените субекти да прилагат мерки за комплексна проверка на клиента, когато при получаването на печалби, осъществяването на залагания или и в двата случая, когато се извършват сделки, възлизащи на 2 000 евро или повече, независимо от това дали сделката е осъществена чрез една операция или чрез няколко операции, които изглеждат свързани, да се тълкува в смисъл, че такива мерки трябва да се прилагат всеки път, когато общата сума на сделката достигне 2 000 евро, независимо от периода на време, в който отново е достигната установената в тази разпоредба сума от 2 000 евро?

Относитими разпоредби от правото на Съюза

Договор за Европейския съюз, член 5, параграф 4, първа алинея.

Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията: съображения 30, 31, 32 и 34, член 3, точка 9, член 11, буква а), член 12, член 15, член 5, член 8, параграфи 1 и 2, член 11, букви а), г) и е), член 13, параграф 1, букви а)—г) и параграф 2, член 14, параграф 5, член 26, параграф 2 и член 45, параграфи 1 и 8.

Съдебна практика

Решение на Съда на Европейския съюз от 17 ноември 2022 г., C-562/20, Rodl & Partner, EU:C:2022:883, т. 91.

Релевантни разпоредби от националното право

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums (Закон за предотвратяване на изпирането на пари, финансирането на тероризма и на разпространението на ядрени оръжия)¹: член 1, точка 2¹, буква а), точки 8¹, 18 и 18², член 3, параграф 1, точка 7, параграф 2 и 2¹, член 10, параграф 1, член 11, параграф 1, точки 1 и 4, член 11¹, параграф 1, точки 1 и 5, параграфи 2, 6 и 7, член 25, параграф 2 и член 29, параграф 1.

¹ Цялото латвийско законодателство с общо приложение в сегашната и предходните му редакции е достъпно на уебсайта: <https://likumi.lv/>.

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 Жалбоподателят е дружество, вписано в търговския регистър на Република Латвия, чийто предмет на дейност е предоставянето на услуги в областта на хазартните игри и залаганията. Дружественият капитал на жалбоподателя принадлежи изцяло на SIA Optibet, чийто предмет на дейност също е хазартни игри и залаганията. И двете дружества са част от група Enlabs AB, дружество, регистрирано в Швеция.
- 2 На 2 март 2020 г. жалбоподателят и SIA Optibet сключват договор за предоставяне на достъп до технически решения, по силата на който SIA Optibet разработва техническо решение за събиране и обработка на информация в съответствие с изискванията на Закона за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма и на разпространението на ядрени оръжия (наричан по-нататък „Законът за предотвратяване“). SIA Optibet получава за оценката и управлението на риска във връзка с изискванията на Закона за предотвратяване информация от трети лица за качеството на видна политическа личност, за положението относно санкциите и негативната информация в медиите. От своя страна, SIA Optibet, като дружество майка на жалбоподателя, му предоставя достъп до техническите решения и предоставяните от трети лица информационни услуги с цел да гарантира възможно най-ефикасното използване на ресурсите и единното изпълнение на изискванията на Закона за предотвратяване в рамките на групата от предприятия.
- 3 В периода от 10 февруари 2022 г. до 4 март 2022 г. Комисията извършва проверка на жалбоподателя във връзка с предотвратяването на изпирането на пари и констатира, че клиент на жалбоподателя, на когото той предоставя услуги в областта на интерактивните хазартни игри от 23 август 2021 г. (наричан по-нататък „клиентът“) е трябвало да бъде счетен за лице, свързано с видна политическа личност.
- 4 На 14 март 2022 г. Комисията извършва нова проверка на жалбоподателя, в хода на която са установени направените от клиента на 27 и 28 октомври 2022 г. депозити при регистрирането му като играч, начина на установяване на самоличността му, начина на прилагане на системата за вътрешен контрол спрямо него и проведените процедури във връзка с проверката на клиента. В това отношение на 14 март 2022 г. е съставен протокол от проверката. В този протокол се посочва следното.
- 5 Ако се установи, че клиентът е видна политическа личност, деловите взаимоотношения с него се прекратяват, но ако клиентът е член на семейството на видна политическа личност или близък сътрудник на видна политическа личност, деловите взаимоотношения могат да продължат със съгласието на висшето ръководство на жалбоподателя.

- 6 През 2020 г., 2021 г. и 2022 г. жалбоподателят не е констатирал наличие на делови взаимоотношения с близки сътрудници на видни политически личности. Освен това жалбоподателят не е извършил проверка на клиента след достигането на прага за проверка (2 000 евро) на 26 август 2021 г., което е налагало да се поиска информация от клиента за произхода на средствата и техния размер, предвидения за хазартни игри бюджет и статута на видна политическа личност, член на семейството или близък сътрудник на такава личност, и да се провери информацията в публично достъпни бази данни с цел идентифициране на допълнителни рискови фактори.
- 7 Предвид игровите навици на клиента и размера на залаганята на 31 януари 2022 г. жалбоподателят започва подробна проверка на клиента, като иска от него допълнителна информация. Жалбоподателят взема предвид направените от клиента депозити в размер на 15 000 евро, поради които на 14 септември 2021 г. е определен като клиент със средно висока степен на риск, както и историческите данни за клиента, произтичащи от профила му на клиент на SIA Optibet. Освен това на основание сключения от него договор за обмен на информация със SIA Optibet жалбоподателят се придържа към решението на висшето ръководство на SIA Optibet от 27 март 2020 г. за запазване на взаимоотношенията с високорисковия клиент. Прегледът или сравнението на клиентите на жалбоподателя с получената от SIA Optibet информация в хода на неговата проверка на клиента не се извършва по обичайния начин.
- 8 Поради това Комисията заключава въз основа на резултатите от извършената от нея проверка, че жалбоподателят не е извършил проверка на клиента въпреки достигнатия праг, при който се изисква такава проверка, не е установил статута на близък сътрудник на видна политическа личност на клиента и не е извършил подробна проверка на клиента в това отношение.
- 9 С оглед на горното Комисията налага на жалбоподателя имуществена санкция с решение от 15 юни 2022 г. за неизпълнение на изискванията на правната уредба.
- 10 В решението си Комисията посочва, че при установяване на деловите взаимоотношения с клиента и в хода на по-нататъшното им развитие жалбоподателят не е могъл да използва и да се основава на проверката на клиента, извършена от друго предприятие (SIA Optibet), дори ако то е свързано с жалбоподателя, а е трябвало да извърши такава проверка самостоятелно и независимо. Според нея като се има предвид, че жалбоподателят е използвал и се е основал на получена от друго предприятие информация, без сам да поиска информация от клиента, следва да се счита, че през дълъг период от време не е извършил действия, за да се увери, че клиентът е близък сътрудник на видна политическа личност, поради което не е изпълнил изискванията за задълбочено наблюдение. Поради това тя счита, че жалбоподателят не е приложил правилно системата за вътрешен контрол на клиентите и не е извършил проверка на клиентите.

- 11 Комисията счита, че клиентът на жалбоподателя е близък сътрудник на видна политическа личност, тъй като е изпълнявал заедно с видна политическа личност функции на длъжностно лице в изпълнителния орган на сдружение.
- 12 На 18 юли 2022 г. жалбоподателят подава жалба до Administratīvā rajona tiesa (Районен административен съд, Латвия) за отмяна на решението на Комисията.

Основни твърдения на страните в главното производство

- 13 Жалбоподателят твърди, че е сключил със SIA Optibet договор за обмен на информация, по силата на който последното му е предоставило необходимата информация за изпълнението на изискванията на Закона за предотвратяване по отношение на всеки играч, който е клиент на SIA Optibet и впоследствие е станал клиент на жалбоподателя. Поради това той счита, че не е било необходимо да иска и повторно да проверява получената от SIA Optibet информация за конкретен клиент, който преди това е бил клиент на посоченото дружество, а е можело тя да се използва и по отношение на деловите взаимоотношения между жалбоподателя и клиента. Според жалбоподателя същото важи и за решенията на висшето ръководство относно общите клиенти, тъй като той и SIA Optibet са свързани.
- 14 Жалбоподателят счита, че Комисията тълкува неправилно понятието „други близки взаимоотношения“, съдържащо се в член 1, точка 18² от Закона за предотвратяване, като приема, че принадлежността на клиент към публичнопосредствено учреждение, в който работи и видна политическа личност сама по себе си дава основание да се счита, че клиентът е свързан с видна политическа личност. Според него за преценката за наличие на такава връзка е необходимо да се извърши отделна и комплексна преценка, при която това обстоятелство не е единственият определящ за статута на въпросното лице фактор.
- 15 Комисията посочва, че Законът за предотвратяване не предвижда сключването на договор за обмен на информация между организатори на хазартни игри и лотарии. Според нея в момента, в който клиентът е установил делови взаимоотношения с жалбоподателя, той е бил прекратил деловите си взаимоотношения със SIA Optibet, поради което жалбоподателят не е могъл а fortiori да използва получената от SIA Optibet информация. Поради това тя счита, че между жалбоподателя и клиента са установени нови делови взаимоотношения без комплексна проверка на клиента. Според Комисията жалбоподателят и SIA Optibet, като икономически оператори и притежатели на разрешение за организиране на хазартни игри в Латвия, не са свързани с правния институт на една и съща група. Тя твърди, че самото SIA Optibet, съдружник в дружеството жалбоподател, е организатор на хазартни игри с разрешение и спрямо него се прилага Законът за

предотвратяване, като за него важат същите изисквания като жалбоподателя, и осъществява дейност в съответствие със системите си за вътрешен контрол, за да гарантира спазването на посочения закон. Според нея правната уредба не позволява да се обменят данни на клиент с друго предприятие, в резултат на което получателят на информация не би бил длъжен да изпълнява законовите си задължения. Само кредитните и финансовите институции могат да получават резултатите от проверка на клиент. Според Комисията обстоятелството, че клиент е бил дълъг период от време длъжностно лице в изпълнителен орган заедно с лице, определено като видна политическа личност, може да послужи за основание на видната политическа личност да прикрие с помощта на другото лице злоупотреба с власт за лични цели.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

- 16 [1.] Понятието „близък сътрудник на видна политическа личност“ е въведено в Закона за предотвратяване в съответствие с член 3, точка 11 от Директива 2015/849, в който е дадено определение за „лица, известни като близки сътрудници“. Член 3, точка 11 от Директива 2015/849 изяснява какво означава „близки сътрудници“ в контекста на посочената директива, а именно физически лица, за които се знае, че имат други близки делови взаимоотношения с видна политическа личност. Следователно, за да се счита дадено лице за близък сътрудник в контекста на Директивата са от значение само близките делови взаимоотношения. Съгласно член 1, точка 18² от Закона за предотвратяване обаче за близък сътрудник на видна политическа личност се счита лице, което като цяло има делови или други близки взаимоотношения с такава личност.
- 17 Според разясненията, предоставени в Politiski nozīmīgu personu, to ģimenes locekļu un ar tām cieši saistītu personu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas risku vadības vadlīnijas (Насоки за управление на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма и на разпространението на ядрени оръжия от видни политически личности, членовете на семейството им и близките им сътрудници), изготвени от Latvijas Republikas Finanšu izlūkošanas dienests (Служба за финансова информация на Република Латвия), понятието „други близки взаимоотношения“ означава връзка, която дава възможност на видната политическа личност да прикрие с помощта на другото лице злоупотреба с власт за лични цели. По-конкретно за близки сътрудници на видна политическа личност се считат лица извън семейния кръг (напр. приятели и др.), които са видни членове на същата политическа партия, публичноправен орган или синдикат като видната политическа личност, например обществено известни личности. В този контекст най-важният критерий е наличието на „близки взаимоотношения“, които могат да дават възможност на видната политическа личност да прикрие с помощта на това друго лице злоупотреба с власт за лични цели. Както следва от насоките, може да се

счита, че принадлежността към един и същ публичноправен орган предполага наличието на близки взаимоотношения.

- 18 От една страна, самият факт, че лицата са част от един и същ публичноправен орган, е фактор, предполагащ висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризма, особено ако някое от тези лица заема или е заемало важна политическа длъжност или е широко известна или видна личност сред обществото, тъй като, както се посочва в съображение 30 от Директива 2015/849, сам по себе си рискът се променя, а променливите величини, поотделно или заедно, могат да увеличават или намаляват потенциалния риск. Трябва обаче да се има предвид, че такова обстоятелство не винаги е очевидно, тъй като в публичните регистри фигурират само длъжностните лица, а в органите, в които има много членове, такава информация обикновено не е обществено достъпна. Освен това в страната няма публичен регистър, в който всички сдружения или публичноправни органи трябва да се вписват и да оповестяват самоличността на своите членове.
- 19 От друга страна, целта, структурата и мащабът на публичноправните органи са много различни фактори, които могат да повлияят на вероятността от възникване на риск. От съществено значение е да се установи качеството на въпросните лица и тяхното взаимодействие в рамките на органа (напр. длъжностно лице, член, възможността за влияние върху процесите и др.), мащабът на действие публичноправния орган (напр. дали този орган има връзка с дела, засягащи политическите или финансовите процеси) и други обстоятелства. Същевременно обаче трябва да се има предвид, че за такава оценка може да са необходими допълнителни ресурси от страна на задължения субект, тъй като само чрез събиране и анализ на допълнителна информация е възможно да се установи дали лица, които са част от един и същ публичноправен орган, имат близки взаимоотношения.
- 20 Също така в контекста на близките сътрудници е важно да се установи дали някое от тях заема длъжност от посочените в член 3, точка 9 от Директива 2015/849, която, както се подчертава в посочения член, не включва длъжностите на средно или по-нисше равнище. Освен това този член на Директивата предвижда, че не всяка известна и видна личност в политическите среди е видна политическа личност, а само тази, която отговаря на условията на посочения член и има качеството на високопоставено длъжностно лице. От това следва, че за да се приеме, че дадено лице е свързано с видна политическа личност, не е достатъчно да се установи, че едно от тези лица е обществено известно или че заема или е заемало някаква длъжност, която може да съответства на изброените в член 3, точка 9 от Директива 2015/849, без да се провери дали става въпрос за висша длъжност. Това налага извършването на отделна преценка.
- 21 Поради това е необходимо да се изясни дали член 3, точка 11, буква а) от Директива 2015/849 трябва да се тълкува в смисъл, че физическо лице може

да се счита за близък сътрудник на видна политическа личност само поради факта, че тези лица са част от един и същ публичноправен орган, без да се отчете никакво друго обстоятелство, по-специално дали въпросното лице заема или е заемало длъжност, която би могла да съответства на посочените в член 3, точка 9 от Директива 2015/849, и без да се установи дали тя е висша длъжност.

- 22 [2.] Съгласно съображение 35 от Директива 2015/849, за да се избегнат повтарящите се процедури за идентифициране на клиента, е целесъобразно да се позволи клиентите, които са били идентифицирани другаде, да бъдат представяни на задължените субекти.
- 23 Съгласно член 45, параграф 1 от посочената директива държавите членки изискват от задължените субекти, които са част от група, да прилагат политики и процедури, обхващащи цялата група, включително политики за обмен на информация в рамките на групата за целите на борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Тези политики и процедури се прилагат ефективно на ниво клонове и мажоритарно притежавани дъщерни предприятия в държави членки и трети държави. От своя страна, член 45, параграф 8 от Директива 2015/849 предвижда, че държавите членки гарантират, че обменът на информация в рамките на групата е разрешен.
- 24 Поради това следва да се заключи, че предприятията от една и съща група като жалбоподателя и SIA Optibet имат не само право, но и задължение да обменят информация, по-специално чрез сключване на договори за обмен на информация и осигуряване на взаимния обмен на информацията и възможността взаимно да се основават на нея. Освен това държавите членки са длъжни да гарантират, че този обмен на информация в рамките на групата е разрешен и достатъчен, за да се счита, че въпросният задължен субект е извършил проверка на своя клиент. Предоставянето на това право на всеки задължен субект от посочените в член 2, точка 1 от Директива 2015/849 (не само кредитни и финансови институции), от една страна, позволява да се избегнат повтарящите се (в рамките на група от предприятия) процедури за идентифициране на клиента по същество и от друга страна, гарантира ефикасното използване на средствата за предприятията от групата.
- 25 Член 13, параграф 1 от Директива 2015/849 предвижда мерките за комплексна проверка на клиента, които съгласно параграф 2 от посочения член трябва да бъдат прилагани от задължените субекти. Същевременно обаче параграф 2 от същия член предвижда, че задължените субекти могат да определят степента на прилагане на тези мерки като отчитат риска. Поради това според запитващата юрисдикция гореизложеното позволява позоваването на информацията, получена в резултат от обмена на информация в рамките на група от предприятия, по отношение на общите клиенти. Според посочената юрисдикция това се потвърждава от член 26, параграф 2 от Директива 2015/849, който предвижда, че държавите членки

забраняват на задължените субекти да разчитат на трети лица, установени във високорискови трети държави, както и че държавите членки могат да освобождават клонове и мажоритарно притежавани дъщерни предприятия на задължени субекти, установени в Съюза, от тази забрана, когато тези клонове и мажоритарно притежавани дъщерни предприятия спазват изцяло политиките и процедурите в рамките на групата в съответствие с член 45. Следователно Директивата позволява взаимния обмен на информацията и възможността за взаимно позоваване на тази информация, когато е получена и се използва в рамките на група от предприятия, по-специално когато е получена от предприятие от групата, което не е установено във високорискова трета държава.

- 26 От своя страна, член 5 от Директива 2015/849 предвижда, че държавите членки могат да установят по-строги правила, за да предотвратяват изпирането на пари и финансирането на тероризма, което, от своя страна, означава, че държава членка може да ограничи ефективно обхвата на задължените субекти, на които признава правата по член 45, параграф 8 от Директива 2015/849.
- 27 [3.] С оглед на гореизложените съображения е важно да се изясни и дали член 45, параграфи 1 и 8 от Директива 2015/849 във връзка с член 3, точки 12 и 15 от нея позволява също така различни предприятия, принадлежащи към една и съща група, да използват и да се основават на такава информация или решения, които решения са взети в рамките на групата от висшето ръководство на принадлежащо към нея предприятие.
- 28 [4.] Съгласно член 8, параграфи 1 и 2 от Директива 2015/849 държавите членки гарантират, че задължените субекти предприемат необходимите мерки, за да установят и оценят рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, като отчитат рискови фактори. Тези мерки съответстват на естеството и размера на задължените субекти. Посочените в параграф 1 оценки на риска се документират, актуализират и са достъпни за съответните компетентни органи и саморегулиращи се органи.
- 29 Съгласно член 11 от Директива 2015/849 задължените субекти трябва да прилагат мерки за комплексна проверка на клиента по-специално при установяването на делови взаимоотношения, когато има съмнения за верността или адекватността на получените по-рано данни за самоличността на клиента и по отношение на доставчици на услуги в областта на хазарта, при получаването на печалби, осъществяването на залагания или и в двата случая, когато се извършват сделки, възлизащи на 2 000 евро или повече, независимо от това дали сделката е осъществена чрез една операция или чрез няколко операции, които изглеждат свързани. От друга страна, член 14, параграф 5 от посочената директива предвижда, че държавите членки изискват задължените субекти да прилагат мерките за комплексна проверка на клиента не само по отношение на всички нови клиенти, но също и през подходящи времеви интервали спрямо съществуващите клиенти при

отчитане на риска, включително при промяна на относимите обстоятелства относно даден клиент.

- 30 От член 11¹, параграфи 1, 2 и 7 от Закона за предотвратяване следва, че съгласно посочения закон задълженият субект е длъжен да актуализира данните за самоличността на клиента според оценката на риска, свързан с клиента, и поне веднъж на всеки пет години.
- 31 Следователно посочената правна уредба предвижда прилагането на мерки за комплексна проверка на клиента, ако се установи риск, но не по-рядко от предвиденото в националната правна уредба.
- 32 Жалбоподателят счита, че прилагането на мерките за комплексна проверка на съществуващите клиенти (включително за тези, за които има информация в рамките на групата от предприятия) преди установения в правната уредба краен срок се основава на оценка на риска. Според него, ако при преценката на клиент задълженият субект не е установил наличието на риск, но впоследствие действително възникне такъв риск, преди да е изтекъл крайният срок за актуализиране на данните на клиента, и задълженият субект не може да бъде информиран за този риск, посоченият субект не е длъжен да прилага предсрочно мерки за комплексна проверка на клиента по отношение на съществуващи клиенти.
- 33 Съдът е разяснил, че член 14, параграф 5 от Директива 2015/849, разглеждан във връзка с член 8, параграф 2, трябва да се тълкува в смисъл, че задължените субекти са длъжни въз основа на оценка на рисковете, поддържана в актуализиран вид, да вземат мерки за комплексна проверка, при необходимост с разширен характер, спрямо съществуващ клиент, когато това е подходящо, и по-специално при наличие на промяна в относимите обстоятелства за положението на този клиент, независимо че максималният срок, определен в националното право за извършване на нова оценка на риска при този клиент, все още не е изтекъл (решение от 17 ноември 2022 г., *C-562/20 Rodl & Partner*, *EU:C:2022:883*, т. 91).
- 34 В това разяснение обаче Съдът не дава отговор на въпроса как трябва да се процедира, ако на задължения субект не са му станали известни други нови обстоятелства за въпросния клиент, които могат да повлияят на оценката на риска при този клиент.
- 35 Поради това следва да се отправи петият преюдициален въпрос.
- 36 [5.] Също така, като се има предвид, че наложените на задължените субекти задължения трябва да са пропорционални, следва да се отправи шестият преюдициален въпрос.